TIETOSUOJASELOSTE/

-ILMOITUS

EU:n yleinen tietosuoja-asetus

13–14 artiklat

Laatimispäivä: 26.6.2026

Tutkimusryhmä:

Arja Kaasinen,
Sanna Oinas,
Pia Ilomanni ja
Waltteri Wickström

1 Tietoa henkilötietojen käsittelystä Kaikki kuutoset metsään -hankkeeseen liittyvässä tutkimuksessa

Kaikki kuutoset metsään -päivään liittyvässä tutkimuksessa ja sen valmistelussa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoituksena on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Alaikäisten oppilaiden osallistumisesta informoidaan huoltajia ja oppilaita. Tutkimus toteutetaan tutkimuseettisten käytäntöjen mukaisesti. Alaikäisen oppilaan osallistuminen tutkimukseen toteutetaan sekä huoltajan suostumuksella että oppilaan omalla suostumuksella.

Tämä tietosuojailmoitus koskee tutkimuksessa kerättäviä oppilaiden ja opettajien tutkimusvastauksia.

2 Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Tutkimuksen rekisterinpitäjä on tutkimusryhmä yhdessä Helsingin yliopiston kanssa.

Helsingin yliopisto

Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

3 Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilöt tutkimusta ja rekisteriä koskevissa asioissa:

Vastuullinen tutkija:

Arja Kaasinen, arja.kaasinen@helsinki.fi, 050 318 7286,

Helsingin yliopisto, kasvatustieteellinen tiedekunta

Osoite: PL 9 (Siltavuorenpenger 5 A), 00014 Helsingin yliopisto

Tutkimusryhmän jäsen:

Waltteri Wickström, waltteri.wickstrom@helsinki.fi, 050 524 6906,

Helsingin yliopisto, kasvatustieteellinen tiedekunta

Osoite: PL 9 (Siltavuorenpenger 5 A), 00014 Helsingin yliopisto

4 Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

5 Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Metsäyhdistyksen ja 4H-liiton organisoiman *Kaikki kuutoset metsään* päivän ja siihen liittyvän tutkimuskokonaisuuden tarkoituksena on tarkastella luonnossa tapahtuvaa opetusta sekä siihen liittyviä oppilaiden ja opettajien kokemuksia, pystyvyysuskomuksia ja oppimiseen liittyviä tekijöitä.

Tutkimus tuottaa tietoa luontoympäristöjen pedagogisista mahdollisuuksista sekä siitä, millaiset tekijät tukevat tai vaikeuttavat metsässä tapahtuvaa opetusta. Tuloksia voidaan hyödyntää esimerkiksi opettajien täydennyskoulutuksen suunnittelussa, metsäoppimisen tuen tarpeiden tunnistamisessa, alakoululaisten metsiin liittyvän opetuksen kehittämisessä sekä lasten ja nuorten luontoyhteyden vahvistamisessa. Tutkimusryhmästä vastaa yliopistonlehtori Arja Kaasinen.

Tutkimuksessa henkilötietoja tarvitaan tutkimuksen toteuttamista, kyselyaineiston hallintaa, aineiston analysointia sekä tutkimukseen liittyvää yhteydenpitoa varten. Henkilötietoja käsitellään vain siinä määrin kuin se on tutkimuksen toteuttamisen ja tutkimuskysymysten mukaisen analysoinnin kannalta tarpeellista.

6 Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimuksessa ei kerätä oppilaiden nimiä tai henkilötunnuksia. Aineisto voi kuitenkin sisältää epäsuoria tunnistetietoja, joiden perusteella henkilö voi olla tunnistettavissa esimerkiksi koulun, luokan, taustatietojen tai vastausten yhdistelmän perusteella. Tästä syystä aineistoa käsitellään henkilötietoja sisältävänä tutkimusaineistona.

Oppilaiden osalta tutkimuksessa tarkastellaan metsäpäivään liittyviä affektiivisia kokemuksia, osaamista, pystyvyysuskomuksia, oppijaidentiteettiä sekä taustatietoja. Opettajien osalta tutkimuksessa tarkastellaan luonnossa tapahtuvaan opetukseen liittyviä affekteja, toimijuutta, ympäristötiedon opetukseen liittyviä pystyvyysuskomuksia sekä taustatietoja. Seuraavissa alaluvuissa tarkennettuna kyselyssä kerättävät tiedot.

6.1 Oppilailta kerättävät tiedot:

• koululle ja luokalle luodaan tunnistekoodi, jonka avulla voidaan yhdistää oppilaiden ja opettajien vastaukset

• metsäpäivää koskevat tiedot

• koulun postinumero

• taustatiedot, kuten sukupuoli, kielitausta ja kodin kirjojen määrää kuvaava taustakysymys

• metsäpäivään ja sen toimintapisteisiin liittyvät kokemukset ja arviot

• oppimiseen, osaamiseen, pystyvyysuskomuksiin, oppijaidentiteettiin ja metsäpäivän affektiivisiin kokemuksiin liittyvät vastaukset.

• lajintunnistukseen tai tehtäväsuoriutumiseen liittyvät vastaukset

• muut tutkimuslomakkeella annetut vastaukset

6.2 Opettajilta kerättävät tiedot:

• koulua, kuntaa, opetettavaa luokka-astetta, opetuskokemusta tai opetustyötä koskevat taustatiedot

• luonnossa tapahtuvaan opetukseen liittyvät affektiiviset kokemukset ja arviot

• opettajan toimijuutta ja ympäristöopin opettamiseen liittyviä pystyvyysuskomuksia koskevat kyselyvastaukset

• mahdolliset metsäoppimispäivän toteutukseen, opetuksen suunnitteluun tai koulun toimintaympäristöön liittyvät tiedot

• muut tutkimuslomakkeella annetut vastaukset

Mikäli osallistuja antaa avoimissa vastauksissa, yhteydenotoissa tai muulla tavoin tutkimuksen kannalta tarpeettomia henkilötietoja tai arkaluonteisia tietoja, ne poistetaan tai jätetään käsittelemättä siinä määrin kuin se on mahdollista.

Julkaistavat tutkimustulokset raportoidaan siten, ettei yksittäisiä oppilaita, opettajia, luokkia tai kouluja voida tunnistaa.

7 Mistä lähteistä henkilötietojasi kerätään

Henkilötiedot saadaan vastaajilta itseltään kyselylomakkeella tai tutkimukseen liittyvässä yhteydenpidossa. Oppilaiden tiedot saadaan oppilaiden kyselyvastauksista ja opettajien tiedot opettajien kyselyvastauksista.

Lisäksi tutkimusaineistoon voidaan liittää tutkimuksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia koulua, luokkaa, kuntaa, aluetta, tutkimusryhmää tai metsäpäivää koskevia tietoja.

8 Arkaluonteiset henkilötiedot ja erityiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten terveystietoja, uskonnollista vakaumusta, poliittisia mielipiteitä tai ammattiliiton jäsenyyttä koskevia tietoja. Tutkimuksessa ei myöskään käsitellä rikostuomioita tai rikkomuksia koskevia tietoja.

9 Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

Valittu käsittelyperuste: yleistä etua koskeva tehtävä, tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta).

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Vaikka henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena on yleistä etua koskeva tieteellinen tutkimus, tutkimukseen osallistumisesta pyydetään

osallistujalta ja alaikäisten kohdalla pyydetään osallistujalta sekä hänen huoltajaltaan tutkimuseettisesti asianmukainen osallistumisen vahvistus tai suostumus tutkimusluvan ja Helsingin yliopiston ohjeiden mukaisesti.

10 Tietojen vastaanottajat

Tutkimusaineistoa käsittelevät vain tutkimusryhmän jäsenet siinä määrin kuin se on tutkimuksen toteuttamisen, analysoinnin, aineistonhallinnan tai raportoinnin kannalta tarpeen.

Varsinaista tutkimusaineistoa ei luovuteta kouluille, kunnille, Metsäyhdistykselle, 4H-liitolle tai muille ulkopuolisille siten, että yksittäiset oppilaat, opettajat, luokat tai koulut olisivat tunnistettavissa. Tutkimuksen tuloksia voidaan raportoida yhteistyötahoille koosteina siten, ettei yksittäisiä vastaajia, luokkia tai kouluja voida tunnistaa.

11 Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle. Tietoja käsitellään ainoastaan EU:n tai ETA:n alueella.

12 Henkilötietojen suojaus

Kysely toteutetaan tietoturvallisella REDCap-järjestelmällä Helsingin yliopiston lisenssillä. Vastaukset tallentuvat Helsingin yliopiston käytössä olevaan tietosuojatulle palvelimelle. Aineistoa voidaan käsitellä myös Helsingin yliopiston hyväksymissä suojatuissa tallennusympäristöissä.

Aineistoon on pääsy vain tutkimusryhmän jäsenillä, jotka tarvitsevat tietoja tutkimuksen toteuttamiseen, analysointiin, aineistonhallintaan tai raportointiin. Henkilötietoja suojataan kaksinkertaisella tunnistautumisella käyttäjätunnuksen ja salasanan avulla. Tutkimusaineistoa käsitellään ja säilytetään Helsingin yliopiston yleisten tietoturvakäytäntöjen mukaisesti. Tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

Suorat tunnistetiedot poistetaan ja aineisto anonymisoidaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kun niitä ei enää tarvita tutkimuksen toteuttamiseen. Aineistoa käsitellään analyysivaiheessa anonymisoituna tai tunnisteettomana aina, kun se on mahdollista.

Julkaistavat tutkimustulokset raportoidaan siten, ettei yksittäisiä oppilaita, opettajia, luokkia tai kouluja voida tunnistaa.

13 Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla olisi merkittävä vaikutus tutkittaviin.

14 Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Tutkimusaineistoa käsitellään henkilötietoja sisältävänä aineistona tutkimuksen toteuttamisen, aineiston yhdistämisen ajan. Aineiston keruussa käytetään tunnistekoodeja, jotta oppilaiden ja opettajien kyselyaineisto voidaan yhdistää tutkimuksen analyysia varten. Tunnistekoodit tallennetaan REDCap- järjestelmään, ja niitä käytetään vain aineistojen yhdistämiseen.

Tunnistetietoja käsitellään vain siihen asti, kun oppilas- ja opettaja-aineistot on yhdistetty tutkimuksen analyysia varten. Kun yhdistäminen on tehty, tunnistekoodit ja muut vastaajien tunnistamiseen tai aineistojen yhdistämiseen tarvittavat tunnistetiedot poistetaan.

Yhdistämisen jälkeen tutkimusaineisto anonymisoidaan siten, ettei alkuperäisiä vastaajia voida enää tunnistaa eikä tutkimusryhmä voi palauttaa aineistoa yksittäisiin oppilaisiin tai opettajiin.

Tämän jälkeen tutkimusaineistoa käsitellään anonymisoituna aineistona analysoinnin, raportoinnin, arkistoinnin ja mahdollisen jatkokäytön aikana.

15 Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimuksen päättymisen jälkeen henkilötietoja sisältävää aineistoa ei säilytetä. Anonymisoitua tutkimusaineistoa voidaan säilyttää tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arviointia varten ilman suoria tunnistetietoja, sekä myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Aineistoa voidaan käyttää tämän tutkimuksen lisäksi samaan tutkimuskokonaisuuteen liittyvässä jatkotutkimuksessa, kuten opinnäytetöissä, väitöskirjatutkimuksessa, tieteellisissä julkaisuissa tai muussa tieteellisessä tutkimuksessa. Jatkokäyttö tapahtuu anonymisoidulla aineistolla.

Anonymisoitu tutkimusaineisto arkistoidaan tietosuojatusti Helsingin yliopiston arkistoon 10 vuoden ajaksi tutkimuksen päättymisestä. Tämän jälkeen aineisto hävitetään tietoturvallisesti Helsingin yliopiston ohjeiden mukaisesti.

Aineistoa ei ole tämän tietosuojailmoituksen laatimishetkellä tarkoitus luovuttaa Tietoarkistoon, Kielipankkiin, EGA:an tai muulle tutkimusaineistoa uuteen käyttöön välittävälle taholle.

16 Oikeutesi ja niiden rajoittaminen

Alla mainittujen oikeuksien käyttämiseksi ota yhteyttä tämän tietosuojailmoituksen kohdassa 3 nimettyyn yhteyshenkilöön ja kerro, mitä oikeuksiasi haluat käyttää.

Pyrimme toteuttamaan oikeutesi aina, kun se on mahdollista. Oikeuksiesi soveltuvuuteen vaikuttaa esimerkiksi se, millä oikeusperusteella henkilötietojasi käsitellään. Oikeuksien soveltumista arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tutkimuksen yhteyshenkilö auttaa sinua oikeuksiesi toteuttamisessa ja kertoo niiden soveltuvuudesta.

Tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiasi ovat:

- saada tietää, käsitelläänkö sinun tietojasi
- saada pääsy omiin tietoihisi
- oikaista virheelliset ja vanhentuneet tietosi
- poistaa tietosi ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa omien tietojesi käsittelyä
- siirtää tietosi rekisterinpitäjältä toiselle
- vastustaa tietojesi käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Jostain oikeudesta saatetaan tieteellisen tutkimuksen yhteydessä joutua poikkeamaan esimerkiksi silloin, jos oikeutesi toteuttaminen vaarantaisi tutkimuksen tai tutkimuksen valmistelun. Tämä ei kuitenkaan vaikuta siihen, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista.

Lisätietoa oikeuksistasi eri tilanteissa löydät Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta: https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa

17 Valitusoikeus

Jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty epäasianmukaisesti, voit ottaa yhteyttä rekisterinpitäjän tietosuojavastaavaan, jonka yhteystiedot löydät tämän tietosuojailmoituksen kohdasta 3.

Sinulla on myös oikeus tehdä valitus valvovalle viranomaiselle eli Tietosuojavaltuutetun toimistolle, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutetun toimiston yhteystiedot:
Tietosuojavaltuutetun toimisto
https://tietosuoja.fi/ilmoitus-tietosuojavaltuutetulle
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi